

Yrkeshögskolan

OMRÅDESANALYS 2024

Juridik, bank och försäkring

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehållsförteckning

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkehögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkehögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Juridik, bank och försäkring	6
Utfall ansökan 2023	7
Resultat från genomförda utbildningar	8
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	10
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser 2024 och på 3–5 års sikt	17
Definitioner	18

FÄRDIGSTÄLLD: 2024-10-17

DNR: MYH 2024/5333

ISBN: 978-91-89815-81-0

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning och hur många platser som kan beviljas för start.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens

beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- Utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- Resultat från genomförda utbildningar
- Beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- Regionalt utbud och regional efterfrågan
- Bedömning av nya platser

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från *Svensk utbildningsnomenklatur* (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbara utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på arbetsmarknadens utveckling.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns mycket statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- outnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt outnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas och hur många platser som kan beviljas 2024 och på 3–5 år sikt.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Juridik, bank och försäkring

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjning inom branscherna juridik, bank och försäkring.

Bank och försäkring	SUN-KOD 343za
Paralegal/juristassistent	SUN-KOD 380xa
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	SUN-KOD 380xy

Utfall ansökan 2023

Utbildningsinriktningar	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Bank och försäkring	1	1
Paralegal/juristassistent	7	3
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	4	0

Källa: MYH.

**Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår.
Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.**

Utbildningsinriktningar	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Bank och försäkring	105	140	170	100	30	
Paralegal/juristassistent	95	130	130	130	70	
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap						

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2024 påverkar i huvudsak slutåret 2027 och framåt eftersom utbildningarna generellt är 400 yrkeshögskolepoäng långa. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

YH-flex

Utöver ovan redovisade utbildningsplatser beviljades inom bank och försäkring 20 platser inom YH-flex 2023 och 20 platser inom YH-flex 2024.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Bank och försäkring	67 %	69 %	69 %
Paralegal/juristassistent	69 %	79 %	78 %
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	..	61 %	56 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	70 %	67 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer per utbildningsinriktning är för få för att data ska kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2022).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Bank och försäkring
Paralegal/juristassistent	89 ± 8	50 ± 13	38 ± 12	12 ± 9
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 1	66 ± 1	25 ± 1	9 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH och SCB.

SCB har fått i uppdrag av myndigheten att ta fram uppgifter även för de utbildningsinriktningar som har haft för få svarande för att ett resultat ska kunna publiceras för aktuellt år. För att

åstadkomma detta har de tre senaste årens resultat räknats samman. På så vis kan myndigheten också visa resultat för bank och försäkring samt övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen året efter examen (avser examinerade 2020–2022 sammanräknat).

Utbildningsinriktningar	Andel i arbete, procent	Överensstämmelse arbete – utbildning		
		Helt/till största delen, procent	Till viss del, procent	Inte alls, procent
Bank och försäkring	92 ± 5	73 ± 9	21 ± 8	6 ± 5
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	93 ± 6	75 ± 11	7 ± 4	17 ± 11
Totalt för yrkeshögskolan	89 ± 0	65 ± 0	24 ± 0	10 ± 0

Felmarginal angiven med 95 procents konfidensintervall.

Källa: MYH.

Andel utnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2021	2022	2023
Bank och försäkring	0 %	6 %	0 %
Paralegal/juristassistent	1 %	3 %	0 %
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	0 %	0 %	–
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	12 %	11 %

Källa: MYH.

Om en cell är streckad betyder det att det inte startade någon utbildning det året.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för utbildningar inom bank och försäkring ligger i nivå med genomsnittet. Inom paralegal/juristassistent är examensgraden högre och inom övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap är examensgraden lägre, i jämförelse med yrkeshögskolan totalt.

Samtliga utbildningsinriktningar visar genomsnittligt eller något över genomsnittligt resultat för andel i arbete året efter examen.

När det gäller arbetets överensstämmelse med utbildningen, helt eller till största delen, är resultaten inom bank och försäkring samt övriga utbildningar inom juridik och rättsvetenskap goda medan resultatet inom paralegal/juristassistent ligger under genomsnittet för yrkeshögskolan.

Platserna nyttjas i mycket hög utsträckning inom samtliga utbildningsinriktningar, de senaste tre åren.

Slutsats

Resultaten för utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys ser generellt bra ut. Bank och försäkring uppvisar genomgående goda resultat. Resultat under genomsnittet för yrkeshögskolan återfinns inom paralegal/juristassistent avseende överensstämmelse arbete – utbildning samt inom övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap avseende examensgrad.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Utbildningsinriktningarna i denna områdesanalys leder till arbete inom branscherna bank, försäkring och juridik. Båda utbildningsinriktningarna bank och försäkring samt paralegal/juristassistent kan kopplas till två övergripande trender på arbetsmarknaden avseende AI och professionalisering av yrkesroller.

Myndigheten för yrkeshögskolan skriver i rapporten *Artificiell intelligens påverkan på yrkeshögskolans utbildningsutbud (2024)* att administrativa yrken, som exempelvis juristassistent, kan komma att bli mer automatiserade eftersom flera av arbetsuppgifterna kommer kunna hanteras av AI-verktyg. Detta kan bidra till förändrade yrkesroller och minskat behov av utbildningsplatser.

I SCB:s rapport *Trender och prognoser 2023 Befolkning, utbildning, arbetsmarknad – med sikte på år 2040 (2024)* är bedömningen att det i framtiden kommer ställas högre krav på formell kompetens när det gäller exempelvis administrationsyrken, vilket kan förklaras av ändrade och mer komplexa arbetsuppgifter till följd av den teknologiska utvecklingen. Detta kan också bidra till förändrade yrkesroller och, i motsats till ovan stycke, ett ökat behov av utbildningsplatser.

Bank och försäkring

Inom denna utbildningsinriktning ryms utbildningar med olika namn såsom bank- och försäkringsrådgivare, försäkringsrådgivare, försäkringsrådgivare/skadereglerare/riskbedömare samt rådgivare bank och placering. Utöver dessa benämningar kan yrkeshögskoleutbildningar inom bank och försäkring leda till yrkesroller som banktjänsteman, försäkringstjänsteman, affärs- och kundstöd, privatrådgivare, företagsrådgivare, placeringsrådgivare, pensionsrådgivare,

riskbedömare/underwriter, försäkringsmäklare, försäkringsförmedlare, förmedlarassistent och även de mer generella benämningarna handläggare samt administratör.

Banker, finansföretag och försäkringsbolag utgör de vanligaste arbetsgivarna där kunderna kan vara privatpersoner, företag och föreningar. Arbetsuppgifterna består av analys, riskbedömning, rådgivning och försäljning gentemot nya och befintliga kunder. Utifrån att flera tjänster idag är digitaliserade har yrkesrollerna kommit att förändras och handlar nu mycket om att ge service i ärenden som kunderna inte kan lösa själva. Här blir förmågor som att vara serviceinriktad och pedagogisk viktiga.

Myndigheten har varit i kontakt med branschorganisationerna Finansförbundet, Bankinstitutens arbetsgivareorganisation (BAO), Försäkringsfacket Forena, Försäkringsbranschens arbetsgivareorganisation (FAO), Akavia och Advokatsamfundet för avstämning om nuläges- och framtidsbild av bransch och yrkesroller. Samtliga branschkontakter framhåller att AI och digitalisering är en viktig fråga som innebär att yrkesrollerna förändras för att komplettera det AI och digitaliseringen kan bistå med. I Forenas rapport *Strukturomvandlingen i försäkringsbranschen med fokus på AI och automation – status och framåtblick* (2023) framkommer det att automationslösningar bidragit till att effektivisera arbetsmoment så att rådgivare kan lägga mer tid på kvalificerade arbetsuppgifter med ökad arbetsglädje som följd. Forena ser ännu inte några tecken på att AI och automation bidragit till att minska antalet anställda utan menar att AI utformas och används för att förbättra snarare än ersätta mänsklig kapacitet. Forena framhåller också att branschen behöver utveckla och attrahera både spets- och generalistkompetenser kopplat till AI-området.

Finansförbundet, BAO, FAO och Akavia bekräftar bilden av att rådgivarrollen blivit mer komplex och att yrkesrollen idag innebär kvalificerade arbetsuppgifter inom områden som hållbarhet, regelefterlevnad och brottsförebyggande arbete, men också AI och cybersäkerhet.

Arbetsgivare inom finans- och försäkringsbranschen kräver ofta licens, vilket är ett yrkesspecifikt kunskapsbevis, med syfte att stärka kompetensen, kundskyddet, regelefterlevnad och arbetet för god etik. Efter genomgången utbildning och avklarat test utges licens. Yrkeshögskoleutbildningar inom bank och försäkring förbereder de studerande att bli godkända för branschens olika licensieringar, exempelvis Swedsec licenstest för rådgivare och bolån samt InsureSecs licenstest för liv, sak och person. BAO anger att det finns för få licenserade rådgivare ute på marknaden idag och att de behöver öka.

Alternativa utbildningsvägar till yrkesroller inom bank och försäkring kan till viss del finnas inom gymnasieskolans ekonomiprogram, handels- och administrationsprogram och samhällsvetenskapsprogrammet med ekonomisk inriktning. Dock krävs oftast djupare och mer specialiserade kunskaper för dessa yrkesroller. På högskolenivå finns olika ekonomiutbildningar, däribland ekonomiprogrammet med inriktning mot bank och finans vid Högskolan Kristianstad. Dessa högre utbildningar kan vara mer övergripande och teoretiskt inriktade vilket inte alltid matchar de mer operativa yrkesrollerna inom bank och försäkring. Högskoleutbildning med inriktning försäkring saknas. Flera av de kontaktade branschorganisationerna framhåller att det finns ett gap mellan vad universitetsutbildningarna erbjuder och vad branscherna behöver, samt att arbetslivet förändrats och fler byter yrkesbana, och därför fyller yrkeshögskoleutbildningarna ett viktigt behov. Det kan också vara vanligt att branschen själv internt utbildar sin personal men

flera branschrepresentanter lyfter fram yrkeshögskolans potential att skapa ett utbildningsinnehåll som följer branschens utveckling, även med kortare kurser.

I SCB:s yrkesregister finns det statistik för yrkesgrupperna 3312 – banktjänsteman, 3314 – skadereglerare och värderare, samt 3321 – försäkringssäljare och försäkringsrådgivare. Det är generellt mycket få egna företagare inom dessa yrkesgrupper.

Inom yrkesgruppen 3312 – banktjänsteman fanns det cirka 23 900 anställda i Sverige 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2028–2032 är cirka 2 900 personer.

Inom yrkesgruppen 3314 – skadereglerare och värderare fanns det cirka 6 200 anställda i Sverige 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2028–2032 är cirka 800 personer.

Inom yrkesgruppen 3321 – försäkringssäljare och försäkringsrådgivare fanns det cirka 11 900 anställda i Sverige 2022. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2028–2032 är cirka 1 500 personer.

För dessa tre yrkesgrupper summerar antalet anställda som beräknas gå i pension mellan år 2028–2032 till totalt cirka 5 200 vilket motsvarar cirka 1 000 pensionsavgångar per år. Denna siffra överstiger kraftigt yrkeshögskolans beräknade utflöde för utbildningsinriktningen som ligger på cirka 100–170 per år under den närmsta treårsperioden. Samtidigt visar statistik från SCB, för samtliga redovisade yrkesgrupper, att endast 21 procent av de anställda har motsvarande yrkeshögskoleutbildning. Detta innebär att det utöver yrkeshögskolan finns flera andra utbildningsformer och -nivåer som bidrar till den samlade kompetensförsörjningen för dessa yrkesgrupper. Det bör också nämnas att anställda som närmar sig pensionen sannolikt har lägre utbildningsbakgrund är genomsnittet då det var vanligare förr att branschen anställde utbildad personal som lärdes upp på plats och därefter fick intern kompetensutveckling.

För övrigt ligger SCB:s siffror över totalt antal anställda inom försäkring på cirka 18 100, vilket är i linje med uppgifter från FAO som på sin webbsida anger att det finns cirka 20 000 anställda inom försäkringsbranschen.

Arbetsförmedlingen bedömer att det 2024 finns medelstora möjligheter till arbete för bankrådgivare och banktjänstemän. Efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt. Samtidigt står det i Arbetsförmedlingens rapport *Långsiktig yrkesområdesanalys Administration, ekonomi och juridik* (2023) att antalet banktjänstemän har minskat de senaste åren och att de bedöms fortsätta minska framöver vilket främst beror på att digitalisering och automatisering kan effektivisera och i vissa fall ersätta vissa manuella arbetsuppgifter.

Arbetsförmedlingen saknar bedömning av möjlighet till arbete för försäkringssäljare och försäkringsrådgivare, skadereglerare samt underwriter på grund av begränsat underlag. Utöver dessa yrkesroller kan det finnas ytterligare yrkestitlar som motsvarar anställda med en yrkeshögskoleutbildning inom bank och försäkring, som inte inkluderas i Arbetsförmedlingens bedömning.

Paralegal/juristassistent

Inom denna utbildningsinriktning ryms utbildningar med namn såsom paralegal och paralegal – juridisk handläggare. Utöver dessa benämningar kan YH-utbildningarna leda till yrkesroller som juridisk administratör/assistent, domstolssekreterare/assistent/handläggare, advokatsekreterare, åklagarsekreterare/administratör, nämndsekreterare/registrator, mäklarassistent och tillståndshandläggare.

Paralegal/juristassistent är en relativt ny yrkesroll i Sverige och kan beskrivas som en juridisk stödfunktion eller en kvalificerad juridisk handläggare och kan ses som ett mellansteg mellan juristsekreterare och en biträdande jurist. Yrkesverksamma kan vara anställda på advokatbyråer, myndigheter och däribland domstolar, samt juridiska avdelningar i företag och organisationer. Enligt Advokatsamfundet består nästan två tredjedelar av alla advokatbyråer av byråer där en advokat själv driver sin verksamhet utan andra anställda. Det är framför allt de mellanstora och större byråerna som har mest behov av administrativt stöd och som därför kan anställa personal tillhörande denna yrkeskategori.

Både Advokatsamfundet och Akavia menar att utvecklingen med AI kommer kunna ersätta vissa arbetsuppgifter inom administrationen. Samtidigt har branschen höga krav på sig att arbeta med frågor som penningtvätt, GDPR, offentlighet och sekretess samt hållbarhet vilket gör att formell kompetens uppvärderas.

Det saknas alternativa utbildningsvägar till yrkesrollerna paralegal/juristassistent, med motsvarande kursinnehåll och en så pass omfattande praktik. På högskolan erbjuds utbildningar inom juridik och rättsvetenskap samt kurser inom svenska, it och administration. Dessa saknar dock det samlade innehåll som krävs för yrkesrollen, så som it-verktyg/digitala plattformar, projektledning, legal English och den nära kopplingen till arbetslivet. Det finns också privata utbildningsanordnare som erbjuder kurser kring vissa delar som yrkesrollen avser men dessa är inte tillräckliga för att ensamt leda till anställningsbarhet inom området. Gymnasieskolan kan ses som en förberedande grundutbildning, exempelvis ekonomiprogrammet med inriktning juridik eller samhällsvetenskapliga programmet.

Enligt jobbsajterna [framtid.se](https://www.framtid.se) och [indeed.com](https://www.indeed.com) finns det ett stort behov av yrkesrollen paralegal regionalt och nationellt men också internationellt, vilket även yrkestiteln indikerar. En orsak till efterfrågan av yrkesrollen kan vara att samhället blivit alltmer juridifierat. Det innebär att allt fler företeelser som inte tidigare varit det, blir rättsligt reglerade. Därmed ökar efterfrågan på juridisk kompetens. Konsultfirman KPMG skriver i artikeln *Från rådgivare till strateg – juristens roll i snabb förändring* (2024) att det kommer många nya förordningar från EU vilket exemplifierar behovet av regelefterlevnad som kompetensutvecklingsområde. KPMG menar också att klassiskt juridiska frågor som GDPR sammanstrålar med cyber, som delvis ägs av it eller andra delar av verksamheten, vilket gör att dessa frågor behöver tas om hand tvärfunktionellt.

Det är över lag svårt att finna officiell information för yrkesrollen paralegal/juristassistent. Arbetsförmedlingen uppger inga specifika yrkesprognoser för yrkesrollen utan hänvisar till yrkesområdena juristyrken samt administratörer och sekreterare. För juristyrken bedömer Arbetsförmedlingen 2024 att det finns medelstora möjligheter till arbete och att efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt. För administratörer och sekreterare bedömer

Arbetsförmedlingen 2024 att det finns små eller medelstora möjligheter till arbete samt att efterfrågan förväntas vara oförändrad på fem års sikt.

Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns cirka 2 800 anställda inom yrkesgruppen 3342 – domstols- och juristsekreterare m.fl. i Sverige 2022. Det finns mycket få egna företagare inom denna yrkesgrupp. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas börja gå i pension under perioden 2028–2032 bestod år 2022 av cirka 300 personer. Yrkeshögskolan har de närmsta åren ett utflöde om cirka 130 platser per år, vilket motsvarar cirka 650 platser över en femårsperiod. Antalet utexaminerade från yrkeshögskolan beräknas därmed överstiga antalet pensionsavgångar.

Statistik från SCB visar vidare att 25 procent av de anställda inom yrkesgruppen domstols- och juristsekreterare m.fl. har eftergymnasial utbildning på mindre än tre år, vilket inkluderar yrkeshögskoleutbildning. Detta innebär att det utöver yrkeshögskolan finns flera utbildningsformer och -nivåer som bidrar till den samlade kompetensförsörjningen för denna yrkesgrupp.

Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap

I dagsläget finns det inte någon beviljad utbildning inom området övriga utbildningar inom juridik och rättsvetenskap.

Vidareutbildning för yrkesverksamma inom juridik, bank och försäkring

Yrkeshögskolans kurser kan vara ett bra verktyg för kompetensutveckling av yrkesverksamma. Även YH-flex kan vara ett alternativ för att höja kompetensen hos personer med viss yrkeserfarenhet, men som saknar yrkeshögskoleexamen.

Inom bank och försäkring har det för perioden 2023–2025 beviljats kurser inom området pensioner och försäkringar. Kurserna varierar mellan 20 och 25 yrkeshögskolepoäng.

Inom övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap har det för perioden 2023–2025 beviljats kurser inom bland annat områdena arbetsrätt, GDPR samt lagar och regler för kommunikatorer. Kurserna varierar mellan 20 och 45 yrkeshögskolepoäng.

Flera av branschorganisationerna som myndigheten haft dialog med ser en stor potential med kortare, koncentrerade utbildningar, såsom yrkeshögskolekurser för redan yrkesverksamma, som dessutom är accepterade av arbetsgivare. Inom både bank och försäkring samt juridiken ställs det högre krav på kunskaper inom AI/digitalisering/it, regelefterlevnad och hållbarhet. Detta är dessutom kompetensområden som efterfrågas av flera branscher och i flera yrkesroller. Därutöver anges behov av kurser inom grön upphandling och totalförsvarsjuridik. Finansförbundet framhåller också vikten av att chefer och ledning möjliggör för medarbetare att kompetensutveckla sig.

Tabellen nedan visar antalet beviljade kurser för områdesanalysens utbildningsinriktningar 2023–2025. Nya platser kan komma att beviljas våren 2025.

Platser med startår per utbildningsinriktning (kurser)	2023	2024	2025	Totalsumma
Bank och försäkring	65	35	35	135
Paralegal/juristassistent	0	0	0	0
Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap	135	448	130	713
Totalsumma	200	483	165	848

Källa: MYH.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildningar inom *bank och försäkring*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Halland och Skåne*			30	30	30	
Skåne		35	35	35		
Stockholm	70	70	70	35		
Västra Götaland	35	35	35			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningar till *paralegal/juristassistent*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Skåne		35	35	35		
Stockholm	35	35	35	35	35	
Västernorrland	25	25	25	25		
Västra Götaland	35	35	35	35	35	

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA). Regionerna besvarar varje år en enkät som myndigheten skickar ut gällande efterfrågan på kompetens för de olika utbildningsinriktningarna inom yrkeshögskolan. Det utbud som regionerna har svarat på var det som gällde 2023 och nya platser kan ha tillkommit sedan dess. Att en region inte svarar på vilka behov som föreligger behöver inte betyda att det saknas efterfrågan på kompetens inom en utbildningsinriktning. Nedan presenteras en kort sammanfattning av de inkomna svaren.

Bank och försäkring

Västra Götalandsregionen och Region Skåne har svarat att det regionala platsutbudet bör öka. Region Skåne informerar om att försäkrings- och bankbranschen satsar stort på Skåne och samlar stora delar av verksamheterna där, samt att yrkesrollerna utvecklas och att kunderna erbjuds större digitala möjligheter via digitala verktyg men även personlig rådgivning.

Region Stockholm har svarat att det regionala platsutbudet bör bibehållas och uppger att 70 procent av branschen idag finns i Stockholm.

Paralegal/juristassistent

Region Skåne har svarat att det regionala platsutbudet bör bibehållas.

Bedömning av utvecklingen för nya platser 2024 och på 3–5 års sikt

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar.

Bedömningen kommer att ses över årligen i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Bank och försäkring

De senaste åren har antalet utbildningsplatser legat på en jämn nivå med ett utflöde på 105 platser. 2025 och 2026 ökar utflödet till 140 respektive 170 platser per år. Myndigheten bedömer att utflödet bör ligga kvar på den något högre nivån.

Paralegal/juristassistent

De senaste åren har antalet utbildningsplatser minskat medan utflödet från och med 2025 återigen ökar och uppgår till 130 platser per år. Myndigheten bedömer att utflödet bör ligga på cirka 100–130 platser per år.

Övriga utbildningar juridik och rättsvetenskap

I dagsläget finns det inga pågående program inom detta utbildningsområde, däremot finns det flertalet kurser inom området.

Definitioner

Andel i arbete	<p>De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen.</p> <p>Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Arbetets överensstämmelse med utbildningen	<p>Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls.</p> <p>Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.</p>
Examensgrad	<p>Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad.</p> <p>Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen.</p> <p>Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har.</p> <p>För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.</p>
Konfidensintervall	<p>Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen \pm, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).</p>
Utnyttjade platser	<p>Utnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.</p>
SUN-inriktningar	<p>Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav).</p> <p>Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.</p>

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan

Box 145

721 05 Västerås

www.myh.se